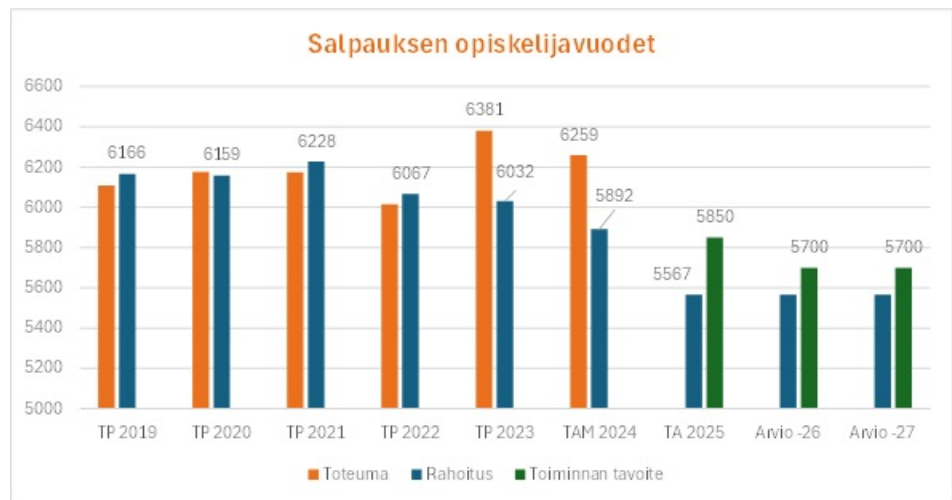

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 ja talousarvio vuodelle 2025

Yhtymähallitus 15.10.2024 § 168

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on yksi Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä ja keskeinen toimija Päijät-Hämeessä. Rahoituksen perusteena olevalla opiskelijavuosilla mitattuna Salpaus on vuonna 2024 kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa. Ministeriön päätös ensi vuoden 2025 rahoituksesta ja rahoituksen perustana olevista opiskelijavuosista tulee koulutuksenjärjestäjille tiedoksi aivan kuluvan vuoden lopulla. Valtioneuvoston syksyn budjettiriihen päätösten mukaisten ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkausten vaikutukset konkretisoituvat tässä päätöksessä. Syksyn budjettiriihen päätökset leikkaavat Salpauksen rahoitusta arviolta -4 miljoonaa euroa, noin -325 opiskelijavuotta. Leikattuun rahoitukseen on luvassa indeksitarkistus, joten muutos tähän vuoteen jää noin 3 miljoonaan.

Opiskelijamäärä ja opiskelijavuosien toteuma tulee olemaan rahoitusta korkeammalla tasolla myös vuonna 2025. Tarvetta ja kysyntää koulutukselle alueella on ja tähän pyrimme vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla. Samalla joudumme kuitenkin ensimmäistä kertaa enemmän priorisoimaan sitä, mitä koulutusta voimme tarjota ja millä laajuudella, huomioiden alueen työvoimatarpeen ja jatko-opintoihin sijoittumisen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus toteutuu koulutuksen järjestäjille maksettavalla valtionosuusrahoituksella. Kunnat myös vastaavat ammatillisen koulutuksen rahoituksesta asukaskohtaisen rahoitusosuuden kautta, joka vuonna 2024 on 203 euroa/asukas. Kuntien rahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen on yli miljardi euroa ja valtion rahoitusosuus hieman vähemmän, myös yli miljardi euroa. Kuntayhtymän omistajakunnat eivät rahoita toimintaamme suoraan valtakunnallisen rahoitusjärjestelmän lisäksi. Toimintamenojen ohella kaikki investoinnit ja mahdolliset rahoituskulut katetaan kuntayhtymän omilla tuloilla.

Salpauksen strategiakausi vuoteen 2025 päättyy ensi vuonna. Strategiamme on ottanut hyvin huomioon nopeasti tapahtuvat muutokset ammatillisessa koulutuksessa ja toimintaympäristössämme. Salpauksen strategiassa on kiinnitetty erityistä huomiota onnistumiseen palveluorganisaationa, työelämän kumppanina ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Se huomioi Opetus- ja

kulttuuriministeriön Ammatillisen koulutuksen laatustrategia vuoteen 2030-asiakirjan tavoitteet ja suuntaviivat. Tästä on hyvä jatkaa ja valmistella myös seuraavaa strategiakautta vuodesta 2026 eteenpäin. Strategia päivitetään vuoden 2025 aikana vuosien 2026–2028 toimintasuunnitelman pohjaksi. Strategiamme arvot ja eettiset kulmakivet perustehtävän ohella pysyvät ennallaan. Keskeiset ajurit päivityksessä ovat työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen sekä toiminnan vaikuttavuuden parantaminen.

Suomen hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi valmistunee vuoden 2024 lopussa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta. Lisäksi ehdotetaan muutettavan lakia ammatillisesta koulutuksesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin koskien ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin ja toiminnanohjauksen uudistamista. Esityksessä ehdotetaan vuosina 2026–2033 toteutettavaksi kokeilu ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksesta. Kokeiluun valittaisiin enintään 40 koulutuksen järjestäjää, joiden järjestämisluvat korvattaisiin määrääjäksi kokeiluluvilla. Neuvotteluissa pyrittäisiin yhteensovittamaan kansallisia ja paikallisia tavoitteita. Koulutuksen järjestäjät arvioisivat alueen tarpeita yhdessä keskeisten muiden aluetoimijoiden kanssa ja tekisivät esityksen strategisista tavoitteista. Opetus- ja kulttuuriministeriö toisi keskusteluun kansallisia tavoitteita ja keskitetysti valmisteltua tietopohjaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitäisi neljän vuoden välein koulutuksen järjestäjien kanssa neuvottelut koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua koskevista tavoitteista. Tavoitteet kirjattaisiin Opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän väliseen sopimukseen, ja tavoitteiden toteutumista seurattaisiin kokeilun aikana. Haku kokeiluun mukaan pääsemiseksi ajoittunee vuoden 2025 alkupuolelle ja Salpaus alueellisena koulutuksen järjestäjänä on luonnollisesti hakeutumassa kokeilun toteutuessa siihen mukaan.

Vuoden 2024 budjettiriihen päätökset voimaan tullessaan vuoden 2025 alusta ja tuleva rahoitusmallin muutos 2026 alusta vaikuttavat ja ohjaavat sitä mitä koulutuksia ja miten koulutuksia alueelliseen tarpeeseen on perusteltua järjestää. Työllistymisen ja vaikuttavuuden merkitys korostuu entisestään. Tulevaisuudessa rahoitusosuudet jakautunevat seuraavasti: 50 % perusrahoitus, 30 % tutkinnot ja tutkinnon osien osaamispisteet, 18 % työllistyminen ja jatko-opinnot ja 2 % opiskelija- ja työelämäpalaute. Aiemman pohjatutkinnon omaavilla rahoitus jatkossa tulisi perusrahoituksesta (50%), tutkinnon osien osaamispisteistä, mutta ei enää kokonaisuudesta. Työllistymisrahoitusta annetaan, jos opiskelija ei ole ollut työllinen ennen koulutukseen tuloa. Tutkinnon osien täsmätarjonta työllistymisen varmistamisessa, aikuisille jo aiemman tutkinnon omaaville, korostuu. Opiskelijavalinnan kriteerien tulee tukea tätä ministeriön antamaa ohjausta, kriteereitä on noudatettava ja valinta ja/tai hylkäysperusteet dokumentoitava hakijan oikeusturvan kannalta riittävällä tarkkuudella.

Oppivelvollisten ja ilman ensimmäistä tutkintoa olevien kouluttautumisen mahdollisuuksien varmistaminen on siis jatkossa Orpon hallitusohjelman mukaan ensisijaista. Suurimmat kouluttautumisen muutokset tulevat tiedossa olevan riihipäätöksen mukaisesti ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin, joiden tarjonta kohdistuu jo aiemman tutkinnon suorittaneisiin ja siellä erityisesti korkeakoulu-tutkinnon suorittaneisiin. Näitä koulutuksia ovat muun muassa johtamisen ja tuotekehityksen erikoisammattitutkinnot. Tästä ensimmäinen vaihe toteutetaan lopettamalla ulkopuoliset palveluostot jo vuonna 2024 ja näin turvataan

Salpauksen omien opettajien työtä koulutusmäärien vähentyessä. Tämä laskee koulutusmääriä asteittain vuoteen 2027 mennessä noin 325 opiskelijavuotta.

Työllistyminen, alan vetovoima, hakijan aiempi koulutustaso ja vapaa hakeutumisoikeus erityisesti oppivelvollisten osalta, vaikuttavat yhä enemmän budjettiriihipäätösten myötä tulevaan koulutustarjontaan. Nyt on jo tiedostettu aloja, joita muutokset koskevat, esimerkiksi hius- ja kauneusalojen volyymin hallittu pienentäminen työllistymisen perusteella. Yrittäjyys ei ole nuorten ensisijainen tapa työllistyä, pienet kampaamot eivät palkkaa työntekijäitä, koska asiakassuhteet ovat yleensä henkilökohtaisia. Toinen jo tunnistettu ala tässä tarkastelussa on tieto- ja viestintätekniikka. Tähän vaikuttaa erityisesti valmistuneiden työllistymisen nopea lasku digitalisaation ja tekoälyn jokapäiväistyessä sekä kehitys siinä, että atk-tukea ei tarvita aiemmassa laajuudessa. Rakennusallalla on huomioitava ikärakenne ja työelämän suhdannevaihtelut. Eläin- ja luontoaloilla maatalousalan heikko vetovoima sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutusten vähentämisen vaikutukset näkyvät erityisesti kala- ja ympäristöaloilla sekä pieneläinten ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutusten toteutuksessa. Ministeriön päätöksillä voi olla vaikutuksia myös Salpauksen kiinteistösaneerauksien ja hankkeiden laajuuteen. Hevosallalla työllistyminen on melko matalaa ja opiskelijoiden keskeyttämismäärät ovat kohtuullisen suuret. Tavoite on vähentää koulutusikässä olevaa hevospäämäärää niin, että toimintaan oppilaitoksen tiloissa riittää yksi talli ja näin resurssi- ja kustannusrakennetta sopeutetaan tulevaan toimintavolyymiin. Työpaikoilla tapahtuvan yhteistyön merkitys korostuu nykyistä enemmän.

Vuonna 2025 jatkaa vielä vuonna 2023 ja 2024 opintonsa aloittaneita niin, että opiskelijavuosimäärä pysyy korkealla todennäköisesti laskevasta rahoituspäätöksestä riippumatta. Vuodesta 2026 eteenpäin toiminnallinen tavoitteemme on noin 5700 opiskelijavuotta, mikäli leikkaus on arvioimamme kaltainen. Tavoite sisältää pienen varmuusmarginaalin siihen, ettei opiskelijavuodet toteudu alle rahoituspäätöksen. Tätä tavoitetta tulee tarkastella vuosittain, kun rahoituspäätökset ovat tiedossa. Oppivelvollisten osalta ei ole mahdollista kovin nopeisiin reagoointeihin, koska koulutus kestää heillä pääosin 2,5–3 vuotta. Nuorten ikäluokan suurempi lasku ja sen vaikutukset oppivelvollisten koulutukseen toteutuu 2030 jälkeen. Lasku ammatilliselle puolelle pelkästään Salpaukseen voi olla vuonna 2035 jopa yli 400 (tässä ei ole huomioitu mahdollisen maahanmuuton positiivista vaikutusta ikäluokkiin).

Edellä kuvatuilla ministeriötason toiminnanohjauksen ja rahoituksen tulevilla muutoksilla opiskelijavuosien määriin on vaikutuksia myös Salpauksen henkilöstöön kokonaisuutena, ei pelkästään opetus- ja ohjaushenkilöstöön. Henkilöstön keski-ikä ja kiihtyvä eläkeiän saavuttaminen helpottaa osaltaan sopeutumista. Käytämme harkitusti taseeseen kerrytettyä ylijäämien varmuusmarginaalia saadaksemme aikaa sopeutukselle, jotka ovat näköpiirissä. Myös muun kuin opetushenkilöstön oikean määrän tarkkaa harkintaa jatketaan, kuten on tehty edellisten leikkausten jälkeen kaiken aikaa.

Koulutustarjonnan muutosten valmistelu ja opiskelijaprofiiliin tarkastelu on aloitettu sen suhteen, kuinka monella on jo aiempi tutkinto. Salpaus on tässä suhteessa valtakunnan keskiarvossa. Vuonna 2022 Salpauksen opiskelijoista 35 prosentilla oli jo aiempi tutkinto suoritettuna. Tarkastelussa on erityisesti ja ensin jo aiemmin korkea-asteen tutkinnon suorittaneet. Opiskelijavalinnassa etusijalla ovat jatkossa oppivelvolliset ja ilman tutkintoa olevat. Näiden lisäksi alan työllistävyys ja alueen työvoiman tarve ovat koulutustarjonnan suuntaamisessa ensisijaisia. Kaikki aikuiskoulutus ei jatkossakaan lopu, mutta kokonaisten

tutkintojen sijaan tutkinnon osat ja osaamistarpeeseen perustuva täsmätarjonta korostuvat. Samoin korostuvat monimuotoiset opiskelumuodot työn ohessa sekä oppisopimuskoulutus.

Salpauksessa valmistelussa olevaan luonnonvara-alan koulutuksen selvitykseen vaikuttavat luonnollisesti ministeriön tulevat linjaukset aikuisten, jo aiemman tutkinnon suorittaneiden kouluttautumismahdollisuuksista, nuorten opiskelijamäärien samalla vähentyessä. Hallituksen tulevilla päätöksillä voi olla vaikutusta myös Asikkalan luonnonvara-alan kampuksen kiinteistöjen tilaohjelmaan. Koulutuskeskus Salpauksen Asikkalan toimipisteen toimitilaohjelman lisäksi on tullut tarve koko maa- ja metsätalousalan sekä luonnontieteiden koulutuksien tilannekuvan tarkasteluun Salpauksessa. Kokonaiskuvaa tulee tarkastella myös Koulutuskeskus Salpauksen yhteiskunnallisen ja alueellisen huoltovarmuuden ja työelämän tarpeiden näkökulmasta. Luonnonvara-alan kehitys on tärkeä osa kestävästä kehitystä sekä biotalouden edistämistä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa.

Huoltovarmuus sekä kestävä työllisyys- ja tuottavuuskehitys edellyttävät osaamisen riittävyden varmistamista kaikilla kriittisillä ja yhteiskunnallisesti merkittävillä aloilla. Jatkuva oppimista vahvistetaan. Tutkintoa pienempien koulutuskokonaisuuksien hyödyntämistä lisätään täyttämään työelämän muuttuvia osaamistarpeita.

Oma iso kokonaisuus on perustaitojen vahvistaminen, oppimisen tuki ja digitaaliset palvelut. Työelämän osaamistarpeiden muuttuessa toisen asteen koulutuksessa korostuu tarve kielellisten, matemaattisten ja digitaalisten perustaitojen vahvistamiseen, jotta nuorten oppimaan oppimisen taidot turvataan tulevilla koulutuspolulla ja työelämässä. Ikärakenteen muuttuessa perustaitoja on vahvistettava myös aikuisten koulutuksessa. Digitalisaatio läpäisee koko yhteiskunnan ja digitaalisen osaamisen merkitys kasvaa yhteiskunnan ja työelämäosaamisten muutoksissa. Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen tuottavuuden lisäämisessä edellyttää tutkimukseen perustuvia perus-, soveltavan ja huipputaiteiden digitaalisuutta. Digitalisaatio mahdollistaa ammatillisessa koulutuksessa uudenlaisia oppimisympäristöjä ja oppimateriaaleja. Samalla ajasta ja paikasta riippumattomat oppimisen mahdollisuudet laajenevat erityisesti aikuisille, mutta myös nuorille. Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää koulutuksen järjestäjien kyvykkyyden sekä opetushenkilöstön osaamisen kehittämistä, yhteistyötä ja digitaalisen toimintaympäristön kehittämistä. Näiden edellä mainittujen lisäksi tärkeää on hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen.

Valmisteltavan toiminta- ja taloussuunnitelman ja erityisesti talousarviovuoden 2025 aikana on välttämätöntä jatkaa uudistusta Salpauksen koulutustarjonnan ja opiskelijarekrytoinnin toimintatavoissa. Erityisesti aikuisille suunnattua jatkuvaa hakua tulee kehittää edelleen niin, että koulutustarjonta vastaa yhä paremmin alueen yritysten osaavan työvoiman saatavuuteen ja väestön osaamistarpeisiin. Tämä edellyttää verkko- ja monimuoto-opiskelun tarjonnan kasvattamista, lyhyiden, osallistujan työllistymistä tukevien tutkinnon osien joustavaa tarjontaa sekä aitoa mahdollisuutta aloittaa opinnot opiskelijan kannalta joustavammin läpi vuoden.

Kaikkien koulutusalojen tulee varmistaa opetuksen pedagogisten toteutustapojen, koulutuksen tarkoituksenmukaisien kokonaisuuksien ja opintojen joustavan aloituksen ja etenemisvaihtoehtojen aito toteutuminen. Tämä kaikki edellyttää opetushenkilöstön osaamisen varmistamista ja myös

laajentamista (mm. erityisen tuen osaaminen osana ammatinopetusta, digiosaaminen ja opetus englannin kielellä). Nämä tulee huomioida luonnollisesti myös uutta henkilöstöä rekrytoitaessa. Oikea-aikainen ja sisällöllisesti sekä pedagogisesti uusiin tarpeisiin vastaava koulutustarjonta tekee Salpauksesta strategiansa mukaisesti palveluorganisaation. Tässä onnistumisella on merkitystä myös kaikkien salpauslaisten työn turvaamisessa.

Ukrainan sodan pitkittyessä kasvaa tarve sekä kotoutumiskoulutukselle että tutkintoon valmentavan ja ammatillisen koulutuksen tarjonnasta ukrainalaisille pakolaisille. Samalla myös muiden maahan muuttaneiden kotoutumiseen ja työllistymiseen alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Salpauksen rooli alueellisena kouluttajana ja osaavan työvoiman varmistajana näkyy erityisesti alueen työelämän palvelemisena osaavan työvoiman saamisessa ja peruskoulun päättävien osalta osallisuuden varmistamisessa toisen asteen opiskelupaikan myötä. Olemme myös vahvasti mukana alueen kuntakokeilun toteuttamisessa sekä 2024 aikana valmistautumisessa vuoden 2025 alusta tapahtuvaan työvoimapalvelujen siirtymiseen valtiolta kunnille. Alueen elinvoimaisuuden ja työllisyydenhoidon yksi merkittävimmistä haasteista on edelleen alueen asukkaiden alhainen koulutustaso ja korkea nuorisotyöttömyys verrattuna kahteentoista suurimpaan kaupunkiin.

Laajennettu oppivelvollisuus on toteutunut alueella hyvin ja opiskelukuntoisille löytyy opiskelupaikka toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa sekä tutkintoon valmistavassa (TUVA) koulutuksessa. Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osalta teemme yhteistyötä Kaarisilta ry:n kanssa ja olemme tiivistäneet yhteistyötä alueella toimivan erityisoppilaitoksen, Kiipulan kanssa. Kiipula toimii Lahdessa samoilla kampuksilla Salpauksen kanssa ja näin yhteistyö on sujuvaa ja mahdollistaa opiskelijoiden moniammatillisen tuen sekä eri toimijoiden osaamisen kehittymisen.

Kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla huolimatta alijäämäisestä taloussuunnitelmakaudesta 2025–2027. Kuntayhtymä maksoi pois pankkilainansa tilikaudella 2023. Talousarviossa 2024 odotettua parempi rahoituspäätös tälle vuodelle korjaa alijäämäisen talousarvion 2024. Tältä osin yhtymäkokoukselle tehtävä talousarviomuutos on otettu osaksi tämän asiakirjan laskelmia. Vuoden 2024 rahoitustasoon verraten kuntayhtymän kustannusrakenne on kevyempi, mikä näkyy ylijäämäisenä tilinpäätöksenä vielä tällä tilikaudella. Tällä marginaalilla voidaan pääosin vastaanottaa vuoden 2025 rahoitusleikkaus, mutta taloussuunnitelmakausi 2025-2027 tulee olemaan harkitusti alijäämäinen. Kuntayhtymä käyttää aiempina vuosina yhdessä koko henkilöstönsä kanssa saavutettua ylijäämää tulevalla kaudella Päijät-Hämeen ammatillisen koulutuksen hyväksi. Taseeseen saavutettu ylijäämä on kuntayhtymän aitoa varautumista julkisen talouden kiristyksiin. Lisäksi toimitilaohjelman toteuttaminen ja kiinteistökulujen hallinta edellyttävät luonnollisesti investointeja, johon saavutettua kassaylijäämää voidaan käyttää ja velkaantuminen välttää.

Sopeudumme rahoitusleikkauksiin pitkäjännitteisesti hyvällä henkilöstöpolitiikalla käyttämällä hyväksi myös kiihtyvän eläköitymisen avaamat mahdollisuudet tehtävien uudelleen järjestelyissä. Näitä ratkaisuja on tehty kaiken aikaa Sipilän hallituskauden rahoitusleikkausten jälkeen, vaikka talous on ollut ylijäämäinen. Kilpailu osaavasta työvoimasta kiihtyy ja siksi kuntayhtymän on pidettävä huoli työnantajakuvastaan ja osaavasta henkilöstöstään. Eikä tämä tarkoita sitä, että tehtävät ratkaisut saisivat olla tehottomia tai vaikuttamattomia. Myös

taloussuunnitelma-asiakirjassa esitettävät vuodet 2023–2027 ovat edelleen kumulatiivisesti selkeästi ylijäämäisiä. Vuosien 2026 ja 2027 taloussuunnitelma on laadittu 2 prosentin rahoituksen ja kulujen kasvulla.

Taloussuunnitelmaa arvioitaessa on tarkasteltava tilikausien kumulatiivista ylijäämää vuodesta 2019 alkaen. Tällöin päättyi Sipilän hallituskauden rajut ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset, jotka veivät 30 prosenttia, 20 miljoonaa euroa Salpauksen rahoituksesta. Tämä kumulatiivinen ylijäämä tullaan pitämään positiivisena. On erinomaisen tärkeää, että taseen ylijäämiä on pystytty kasvattamaan Päijät-Hämäläisen ammatillisen koulutuksen pitkäjänteisen toteuttamisen resursiksi.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä vahvistaa henkilöstölle tarjottavia etuja. Vuoden 2024 keväällä käyttöön tullut polkupyöräetu jatkuu ylläpitäen Salpauksen houkuttelevuutta työnantajana ja samalla mahdollistaa sekä aktivoi henkilöstöä aktiivisuuteen, liikunnan lisäämiseen ja siten hyvinvoinnin edistämiseen. Lisäksi Koulutuskeskus Salpausta vahvistetaan edelleen vetovoimaisena työnantajana ja henkilöstölle tarjottava ePassi flex etu korotetaan 400 euroon. Kuntayhtymän nykyisin henkilöstölleen tarjoama ePassi flex etu on 200 euroa vuodessa. Korotuksen taustalla on paitsi halu tukea henkilöstön liikkumista ja hyvinvointia, myös alueellinen vertailu julkistaustaisiin työnantajiin. Lisäksi etu on kustannustehokas tapa kannustaa henkilöstöä. Päijät-Hämeen alueen suurimmat julkiset työnantajat tarjoavat henkilöstölleen ePassia vastaavaa etua 400 euroa vuodessa. Kuntayhtymällä ei ole mitään syytä erota tästä linjasta. Koulutuskeskus Salpaus on tehnyt koko henkilöstönsä kanssa erinomaista ja esimerkillistä työtä kuntayhtymän toiminnan ja talouden hoidossa ja saavuttanut merkittävät taseessa olevat ylijäämät, joita nyt tehtävällä taloussuunnitelmakaudella käytetään ammatillisen koulutuksen hyväksi Päijät-Hämeessä. Päätös henkilöstöetujen jatkosta tehdään vuosittain osana talousarviota, jolloin arvioidaan toisaalta kuntayhtymän mahdollisuudet ja toimintaympäristön muutokset tältä osin.

Salpaus on visionsa mukaisesti enemmän kuin koulu, opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka. Vision saavuttamiseen liittyy toimintamme eettisten kulmakivien

- vastuullisuus ja tarttuminen,
- keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen sekä
- vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen

toteuttaminen ja näkyminen kaikkien salpauslaisten toiminnassa. Näistä on hyvä ponnistaa strategiakauden 2021- 2025 viimeiseen toimintavuoteen ja samalla Suomen hallituskauden tavoitteisiin.

Henkilöstösuunnitelma

Salpauksen henkilöstörakenteen tavoitteellinen kehittäminen jatkuu edelleen vuosina 2025–2027. Ammatilliseen koulutukseen tehdyt määräaikaiset lisärahoitukset sekä opetus- ja kulttuuriministeriön jakamat koronapandemian aiheuttamiin lisäopetuksen ja -ohjauksen tarpeisiin kohdistetut määräaikaiset lisärahoitukset ovat mahdollistaneet merkittävät panostukset opetus- ja ohjaushenkilöstöön. Määräaikaista lisärahoitusta on kokonaisuudessaan vuosina 2019–2022 saatu noin 11 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 lisärahoituksilla toteutetuilla rekrytoinneilla nostettiin Salpauksen opetus- ja ohjaushenkilöstön resurssia noin 50 henkilötyövuodella vuosille 2022–2024. Voimassa olevan henkilöstösuunnitelman mukaisesti henkilöstöresurssit palautuvat vuoden 2020–2021 alun tasolle arviolta 2024 vuoden loppuun mennessä. Kokonaisuudessaan tehdyt henkilöstöpanostukset tarkoittavat noin 180 henkilötyövuoden ja noin 11 miljoonan euron kokonaispanostusta vuosien 2021–2024 aikana. Henkilötyövuosien kehityssuunta sekä voimassa oleva henkilöstösuunnitelma osoittaa, että tavoitteet saavutetaan vuoden 2024 aikana. Henkilöstöresurssien arvioidaan laskevan vuoden 2024 lopussa noin -15 henkilötyövuotta vuoden 2023 lopun tilanteeseen verrattuna, saavuttaen vuoden 2020 henkilötyövuositason.

Valtakunnan hallituksen 2024 budjettiriihessä ammatilliseen koulutukseen osoittamat rahoitusleikkaukset edellyttävät, että tarkkaa henkilöstösuunnittelua on tarpeen jatkaa. Lisäksi valtakunnalliset yleiskorotukset ovat nostaneet henkilötyövuoden laskennallista hintaa vuodesta 2022 vuoteen 2023 8,7 prosenttia. Koko henkilöstökulujen osalta henkilötyövuoden hinta on kasvanut vuodesta 2022 4,2 prosenttia vuoteen 2023. Eroa palkkojen ja henkilöstökuluhen osalta selittää vanhojen eläkemenoperusteisten maksujen poistuminen sekä muut keventyneet työnantajamaksut julkisilla työnantajilla.

Toimitilaohjelma

Koulutuskeskus Salpauksen opiskelijamäärät, opetussisällöt ja -menetelmät ovat muuttuneet ja muuttuvat voimakkaasti ammatillisen koulutuksen uuden lainsäädännön ja julkisen talouden aiempien leikkausten ja pysyvästi alentuneen rahoitustason vaikutuksesta. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on kehittänyt järjestelmällisesti tilankäyttöään. Salpauksen tavoitteena on ollut saavuttaa 40 prosentin, 60 000 neliön toimitilavähennys 2020 luvun alkupuolella verrattuna vuoden 2013 tasoon. Tavoite on saavutettu ja ylitettykin. Kuntayhtymä on vähentänyt käytössään olevia toimitiloja 76 600 neliötä. Keinoja ja tavoitteita ovat olleet toimipisteverkon tiivistäminen, tilojen, tarkoituksenmukaisuus, yhteiskäyttö ja monikäyttöisyys sekä tilankäytön tehokkuus.

Kuntayhtymä investoi kiinteistöihin yhteensä 30 miljoonaa euroa, keskimäärin 6 miljoonaa euroa vuodessa aikajaksolla 2023-2027. Investoinnit parantavat tilojen palvelukykyä, kuntoa ja toimitilakäytön tehokkuutta. Samalla peruskorjausvelka on lyhentynyt merkittävästi. Tilojen määrän vähentäminen on keskeinen osa

kuntayhtymän talouden hallintaa ja kantokykyä. Investoinnit toteutetaan tulo-rahoituksella.

Kiinteistöjä on myyty ja osin purettu 76 600 m². Lahdessa on myyty Kujalan, Teinintien, Sammonkadun, Katsastajankadun, Nastopolin sekä Svinhufvudinkatu 7-11 (NELO) kiinteistöt, Svinhufvudinkatu 2 A-B sekä Urheilukeskuksen vieressä olevan Nick'sin kiinteistön kiinteistöyhtiön tilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet. Hollolassa on myyty Kukonkoivun kiinteistö ja Orimattilassa Heinämaantien ja Koulutien kiinteistöt. Heinolan kampuksella Opintie 2:n kiinteistö ja Lahden Vipusenkadun vanha A-talo on purettu. Lisäksi Kuhmoisissa entinen kesäsiirtola, Tanhua, on myyty.

Kuntayhtymän hallinnoimia toimitiloja on yhteensä 107 860 m². Näistä Koulutuskeskus Salpauksen aktiivisessa opetuskäytössä on vuoden 2025 alkaessa 97 736 m², peruskorjauksessa 3 238 m², ulkopuolelle pitkäaikaisilla sopimuksilla vuokrattuna 1 562 m² sekä väistötiloina tai vajaakäytöllä 5 324 m².

Kuntayhtymän toimitilaohjelmaa päivitetään tarvittavilta osin. Samalla toimitilaohjelmaan liittyvä investointisuunnitelma tarkentuu. Tulevat kehitystoimenpiteet kohdistuvat lähivuosina Lahden keskustakampukselle Ståhlberginkatu–Svinhufvudinkatu –alueella, Lahden Vipusenkadun teknologiakampukselle sekä Asikkalan luonnonvara-alan kampukselle, johon valmistui Opetus- ja kulttuuriministeriön strategiarahoituksella ensi kertaa oma toimitilaohjelma keväällä 2020. Loppuraportin mukaan tilantarve oli 3410 neliötä, kun tilaa on tarjolla 7945 neliötä. Tehtävien investointien mahdollistama toimitilojen vähennyspotentiaali on siis puolet.

Asikkalan toimitilaohjelman toteutus ajoittuu nykytiedon mukaan vuosille 2027–2029. Kaavoitusprosessi on käynnissä osana tätä kehitysprosessia. Salpauksen luonnonvara-alojen koulutusten tulevaisuus selvitys aloitettiin syksyllä 2023, joka on pohjana tämän toimitilaohjelman ja investointisuunnitelman tarkentamiselle. Tavoitteena on saada kattava kuvaus siitä, millainen luonnonvara-alojen kouluttaja Salpaus on tulevaisuudessa. Selvityksessä kuullaan muunmuassa opetusministeriötä, alueen työelämäkumppaneita ja muita keskeisiä sidosryhmiä.

Keväällä 2023 valmistui Lahden keskustakampuksen toimitilaohjelman päivitys, jota käytetään alkuvaiheessa Ståhlberginkatu 8 –rakennuksen peruskorjauksen toteutuksessa. Hanke on käynnissä ja toteutuu vuosina 2024–2025. Vipusenkadun kampus, Lahti toimitilaohjelman päivitys käynnistyi syksyllä 2023 ja valmistuu syksyllä 2024.

Kaikkiaan vähennyspotentiaalia on vielä nykyisistä toimitiloista noin 100 000 neliöstä noin 20 %, 20 000 m². Vähennysten toteutuksen vaikeus on myyntien osalta kasvanut, koska myös muut toimijat vähentävät samanaikaisesti toimitilojaan. Vähennyspotentiaalista Lahden Keskustakampuksen eteläpäässä on noin 10 000 m², Vipusenkadulla noin 6 000 m² ja Asikkalan kampuksella noin 4 000 m². Toimitilaohjelman tavoitteena on laskea Salpauksen käytössä olevaa tilamäärää noin 80 000 neliöön.

Lahden keskustakampuksella on vajaakäytöllä ja väistötilakäytössä oleva Svinhufvudinkatu 13 -kiinteistö edelleen myynnissä. Kiinteistössä toimiva Salpauksen sirkuskoulu jäisi kaupan toteutuessa rakennukseen vuokralle.

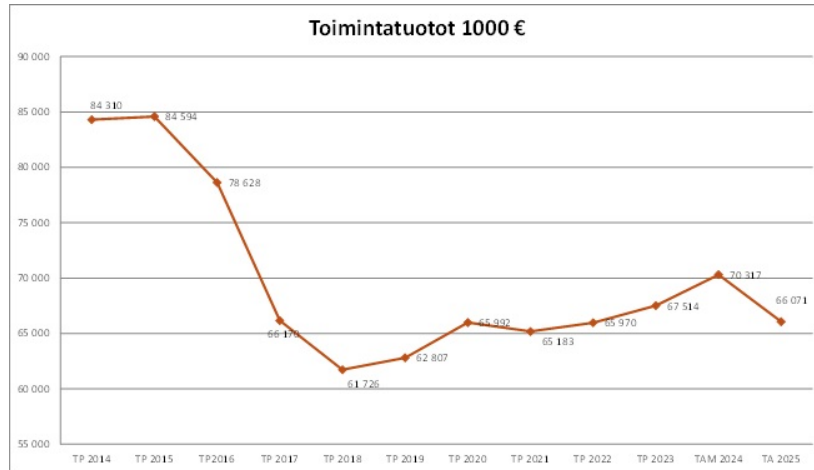
Salpauksen opiskelijavuosien arvioidaan kohdistuvan eri kampuksille seuraavasti:
- Keskustakampus, Lahti 3686

- Vipusenkadun kampus, Lahti 1425
- Opintien kampus, Heinola 356
- Asikkalan kampus 263
- Jokimaa, Lahti 175
- Villähde, Lahti (Kaarisilta ry) 40

Taloussuunnitelmassa on arvioitu toimitiloohjelman toteutuksen määrärahatarpeet 2025–2028. Arviot tarkentuvat seuraavissa taloussuunnitelmakerroksissa.

Taloudelliset lähtökohdat

TAM 2024 sisältää talousarviomuutosesityksen 2024 (yhtymäkokous 11/24)

Vuosi 2023 päättyi taloudellisesti suotuisissa merkeissä ja kuluvalle vuodelle ammatillinen koulutus ja Salpaus saivat vielä rahoitusta vahvistavan rahoituspäätöksen. Kulurakenteemme vuonna 2024 on nykyiseen rahoitustasoon nähden alempi. Tältä pohjalta on hyvä ponnistaa vuoteen 2025 ja valtioneuvoston budjettiriihessä päättämiin rahoitusleikkauksiin. Pääosa rahoitusleikkauksesta vuonna 2025 tulee katettua sillä, että taloutemme on ylijäämäinen vielä tänä vuonna. Vuoden 2025 talousarvio on -0,63 miljoonaa alijäämäinen. Varovaisuuden periaatteella tehty taloussuunnitelmakausi 2026-2027 tulee myös olemaan harkitusti alijäämäinen. Se miten talous lopulta toteutuu riippuu monesta tekijästä ja toki siitä jääkö riihen leikkauspäätökset ainoaksi julkisen talouden tasapainotuspäätökseksi ammatillisen koulutuksen osalta.

Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2019 vuoteen 2023 Salpauksen opetustoiminnan palkkakulut ovat kasvaneet (ilman sivukuluja) saatujen lisäresurssien turvin 25,7 prosenttia, 5,3 miljoonaa euroa, kun samanaikaisesti muiden henkilöstöryhmien palkkakulut kasvoivat vain 402 000 euroa 6,2 prosenttia. Erityisen tärkeää on myös se, että muut kuin henkilöstökulut ovat samanaikaisesti nousseet vain 7,7 prosenttia, 1,4 miljoonaa euroa. Saavutus on hyvä, koska aikajänne on viisi vuotta ja koronapandemian toimintakustannuksia alentavat rajoitteet ovat viime vuonna jo poistuneet ja inflaatio vaikuttanut erityisesti vuonna 2023. Samanaikaisesti toiminnan volyyymi ei ole suinkaan laskenut. Salpaus on onnistunut kulujen hallinnassa ja resurssien suuntaamisessa perustehtävään. Sipilän hallituskaudella toteutettuihin -30 prosentin, -20 miljoonan euron rahoitusleikkauksiin sopeutumiseen tarvittiin kuusi yt-kierrosta (viimeisin vuonna 2016) ja nyt jo yli 77 000 neliön toimitilojen vähentämisen.

Tämän jälkeen lisäsatsauksia on tehty opetustoimintaan kohdistuen ja taloudesta huolta pitäen.

Taloussuunnitelmaa arvioitaessa on tarkasteltava tilikausien kumulatiivista ylijäämää vuodesta 2019 alkaen. Tämä kumulatiivinen ylijäämä tullaan pitämään positiivisena. On erinomaisen tärkeää, että taseen ylijäämiä on pystytty kasvattamaan Päijät-Hämäläisen ammattillisen koulutuksen pitkäjänteisen toteuttamisen resursiksi.

Taloussuunnitelmakausi on budjetoitu vuoden 2025 osalta riihipäätöksen tietojen perusteella ja kahdelle seuraavalle vuodelle on arvioitu 2 prosentin rahoituksen indeksitarkistus ja 2 prosentin kustannusten nousu. Kulurakenne on budjetoitu nykytilanteen mukaiseksi. Toiminnan muutosten ja kulurakennetta laskevien toimien osalta talousarvioon on viety ainoastaan valmiit ja toimeenpantavat ratkaisut, ei mahdolliset vasta suunnitteilla olevat muutokset.

Onnistunut talouden hallinta mahdollistaa pitkäjänteisen toiminnan kehittämisen ja talouden johtamisen ilman, että yksittäisen vuoden negatiivisiin rahoituspäätöksiin olisi heti reagoitava sopeuttavin erillistoimin. Taloussuunnitelmakautteen sisältyy monia riskejä rahoitus- ja kustannuskehityksen poikkeuksellisen suuren epävarmuuden takia.

Kokonaisuudessaan kuntayhtymän toimintatuotot laskevat -4,2 miljoonaa euroa (-6 %) talousarviossa 2025. Koulutustoiminnan tuotot laskevat -3,1 miljoonaa euroa (-5 %), hanketoiminta -499 000 euroa ja muut tuotot -624 000 euroa. Hanketoiminta budjetoidaan saatujen rahoituspäätösten mukaan, ja tilikauden aikana tilinpäätösennusteessa ja mahdollisessa talousarviomuutoksessa tämä laajuus yleensä kasvaa. Muissa tuotoissa laskua on koulutustoiminnan työtoiminnan tuotoissa. Vuodelle 2025 ei ole budjetoitu myyntivaiheeseen tulevia opiskelijatyönä rakennettuja omakotitaloja.

Toimintakulut laskevat -511 000 euroa (-0,8 %) talousarviossa 2024. Kasvua on kuitenkin vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden 1,6 miljoonaa euroa (2,8 %). Kasvu perustuu henkilöstökulujen yleiskorotuksiin ja yleiseen kustannustason nousuun.

Henkilöstökulut kasvavat 939 000 euroa (2,4 %) talousarviossa 2025 vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna. Määräaikaisilla valtionosuusrahoituksen korotuksilla palkatun opetushenkilöstön määrä ja kustannukset laskevat suunnitellusti, mutta vastaavasti voimassa oleva sopimus palkkojen yleiskorotuksista nostaa kustannuksia. Talousarviossa 2025 henkilöstökulujen yleiskorotuksiksi on lisätty 5,88 prosenttia maaliskuun 2024 palkkatasoon. Korotuksessa on mukana kuluvan vuoden kesäkuussa toteutuneet yleiskorotukset sekä ensi vuoden vastaavat. Tilinpäätökseen 2022 vertailtaessa pitää muistaa hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvä eläkemenoperusteisen maksun poistuminen, joka pienensi kuntayhtymän eläkemenoja ja sitä kautta henkilöstökuluja noin -1,6 miljoonalla eurolla.

Muiden kuin henkilöstökulujen talousarviovaraus on -1 miljoonaa euroa (-4,7 %) talousarviota 2024 pienempi. Varauksen muutos vastaa lähes vuonna 2025 toteutuvaa ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkauksen tasoa. Kulurakenne on käyty läpi tarkasti ja kuluraamissa pysyminen edellyttää tarkkuutta joka tasolla.

Salpauksen toimitilakustannukset suunnitelman mukaisine poistoinen talousarviossa 2024 ovat -13,9 miljoonaa euroa (-13,9 milj. euroa TA 2024).

Tilakustannusten osuus toimintatuotoista talousarviossa 2025 on 21 prosenttia. Toimitilojen määrän vähentäminen on rajoittanut toimitilakustannusten kasvua. Toimitilaohjelman toteuttaminen tulee jatkamaan tilamäärän vähentämistä tulevina vuosina.

Taloussuunnitelmakautteen sisältyy riskejä rahoituskehityksen poikkeuksellisen suuren epävarmuuden takia. Inflaatio on ollut voimakasta, mutta nousu on onneksi pienentynyt. Kuntayhtymä on varautunut rahoitusmuutoksiin onnistuneella talouden hallinnalla ja saavutetuilla ylijäämillä, hyvällä maksuvalmuidella ja poismaksamalla pankkilainat ennenaikaisesti. Investoinnit kyetään rahoittamaan tulo-rahoituksella ja tiedossa olevat rahoitusleikkauksiin sopeutumaan ilman nopeita muutoksia. Tämä edellyttää tiukan talouslinjan noudattamista myös jatkossa Salpauksen johtamisessa.

Toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa ja toteutuksessa, erityisesti strategisten kehitysohjelmien suunnitelmassa ja toimenpiteissä sekä johtamisessa ja esimiestyössä, kiinnitämme erityishuomion toimenpiteisiin ja toimintatapamuutoksiin, jotka parantavat toimintamme tuloksellisuutta ja kustannustehokkuutta ja vaikuttavat Salpauksen koulutuksen tuloksiin ja vaikuttavuuteen rahoituslainsäädännön kriteereillä mitattuna (suoritusrahoitus eli tutkimukset tai tutkimusten osat sekä vaikuttavuus eli työllistyminen/jatko-opintoihin sijoittuminen ja saatu palaute). Työllistymisellä ja jatko-opintoihin siirtymisellä on jatkossa yhä suurempi merkitys myös rahoituksessa.

Toiminnan ja investointien nettokassavirta

Investointien kokonaismäärä vuonna 2025 on 7,6 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelman mukainen kokonaisinvestointimäärä on vuosina 2025–2027 kaikkiaan 20,6 miljoonaa euroa. Irtaimistoinvestointisuunnitelmassa on varauduttu mm. peruskorjattavien tai rakennettavien tilojen varustamiseen. Toimitilaohjelmaan mahdollisesti liittyvät kiinteistöjen purut kirjataan tuloslaskelman satunnaisiin kuluihin.

Tarkastelujakson 2023-2027 toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on 1,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kuntayhtymän kiinteistöinvestoinnit perustuvat kuntayhtymän toimitilaohjelmaan ja ohjelman perusteella arvioituihin määrärahatarpeisiin. Investointiohjelmaa tarkennetaan vuosittain. Kiinteistöinvestointien sitovuustasona on rakennusinvestointien kokonaismäärä.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana kehittänyt systemaattisesti toimitilojaan samanaikaisesti tilojen palvelukykyä ja kuntoa parantaen ja toimitilojen määrää vähentäen. Samalla peruskorjausvelka on lyhentynyt merkittävästi. Tätä varten kuntayhtymä on ylläpitänyt ja kehittänyt toimitilaohjelmaansa.

Ammatillisen koulutuksen uusi lainsäädäntö ja julkisen talouden aiempien leikkausten ja pysyvästi alentuneen rahoitustason vaikutuksesta kuntayhtymä on vähentänyt käytössään olevia toimitiloja jo yli 40 prosenttia, 76 600 neliötä. Korona-pandemian aikana voimakkaasti kehittynyt digitalisaatio ja etätö- ja opiskelumuodot haastavat tilankäyttöä edelleen ja luovat aiemmin vielä heikompina tunnistettuja mahdollisuuksia tilankäyttöön.

Salpauksella on Lahdessa kaksi isoa kampusta Keskustakampus ja Vipusenkadun teknologiakampus. Yhtymähallitus käsitteli 9.5.2023 § 78 Lahden keskustakampuksen toimitilaohjelman päivityksen taustaselvityksen. Keskustakampuksen pohjois- ja keskiosissa on valmistunut merkittävät perusparannushankkeet, joissa mm. sosiaali- ja terveysalan, kasvatus- ja taideteollisuusalojen sekä laboratorioalan koulutukset on keskitetty Lahden ammattikorkeakoululta vapautuneisiin tiloihin. Lisäksi kampuksen keskiosaan on parannettu tilat ravintola-, catering- ja elintarvikealojen, hius- ja kauneusalan, sähkö- ja automaatioalan ja matkailualan sekä tukipalvelu- ja toimistokäyttöön. Kuntayhtymän hallinto ja kuntayhtymäpalvelut on samalla keskitetty Svinhufvudinaktu 6 F ja G rakennuksiin. Eri kehitysvaiheissa osasta kampuksen rakennuksista on myös luovuttu.

Toimitilaohjelman mukaisesti Salpaus voisi luopua 2030 -luvun alussa keskustakampuksen eteläreunan rakennuksista (Paasikivenkatu 7, Ståhlberginkatu 4 A, B ja Svinhufvudinkatu 10). Nämä ovat myös tulossa peruskorjausikään samoihin aikoihin. Luopumistavoitteesta ja uuden käytön löytymiseksi alueelle on viestitty Lahden kaupungin keskusta-alueen kehittämisen ja kaavoitussuunnittelun käyttöön.

Kampuksella keskiosassa sijaitseva Ståhlberginkatu 8 -rakennus on peruskorjauksessa juuri nyt. Rakennushankkeessa toteutetaan kokonaisvaltainen perusparannus, jossa myös kiinteistötekniikka uudistetaan kokonaisuudessaan. Rakennustyöt aloitettiin keväällä 2024 ja hankeaikataulun mukaisesti töiden on määrä valmistua kesään 2025 mennessä siten, että opetus alkaa uusissa tiloissa elokuussa 2025. Ståhlberginkatu 8:ssa perusparannettavat tilat on suunniteltu niin, että ne ovat muunto- ja käyttöjoustavat ja tukevat nykyistä paremmin monimuotoista ja koulutusalojen rajat ylittävää työskentelytapaa. Peruskorjatuissa tiloissa huomioidaan työhyvinvointi ja viihtyvyys ja varataan varsinaisten opetustilojen lisäksi riittävästi tarpeellisia aputiloja. Uuden oppimisympäristön myötä tilatehokkuus kasvaa ja toimitilat täyttävät Salpauksen toimitilaohjelman mukaiset vaatimukset.

Salpauksen Vipusenkadun teknologiakampuksen toimitilaohjelman päivitys on käynnissä yhdessä Haahtela Kehitys Oy:n kanssa. Päivityksen on määrä valmistua syksyn 2024 aikana. Tavoitteena päivityksessä on täsmentää opetusta ja muuta toimintaa tukevien tilojen tarve, laatu ja määrä, sekä arvioida toteutusvaihtoehtoja ja niiden kustannuksia ennen Vipusenkadun kampuksen uusien tilahankkeiden eteenpäinvientiä. Selvitystyössä päivitetään kunkin koulutusalan käyttäjien kuvaamaan toimintaan ja toimintatapaan perustuva toiminnallinen tilamitoitus. Lisäselvitystä on vaatinut myös se, että autokanta on voimakkaasti sähköistymässä ja Salpauksen auto- ja kuljetusalan tilat ovat tällä alueella ja näiden opetustilojen suunnittelussa on otettava huomioon sähköistymisen tuomat muutokset.

Vipusenkadun toimitilaohjelman sisältämän tilaluettelon pohjalta on laadittu hankesuunnitelma ja kustannusarviot koskien Vipusenkatu 5D auto- ja varastologistiikan uudisrakennusta. Hankesuunnitelmaa käytetään suunnitteluryhmän kilpailutuksessa ja hankkeen rakennustyöt on tavoitteena käynnistää kesä 2025 aikana. Uudisrakennus on tarkoitus ottaa käyttöön 2027 alkuvuodesta.

Koulutuskeskus Salpauksella on tällä hetkellä käytössä Esmin kulunvalvontajärjestelmä. Esmi-linkaari ja sen tekninen tuki on päättymässä vuoden 2024 lopussa. Edellisen johdosta kulunvalvontajärjestelmän päivitys

tullaan aloittamaan vuoden 2025 aikana. Uuden järjestelmän halutaan vastaavan tulevaisuuden oppilaitosturvallisuusvaatimuksiin. Sen edellytys on, että kulunvalvonta toteutetaan tällöin pääosin mobiilina. Salpauksen tahtotila on, että kiinteistön käyttäjiä ja niiden kulkuoikeuksia voidaan hallinnoida tulevaisuudessa entistä joustavammin.

Vuoden 2025 kiinteistöinvestointien määräraha on 6,5 miljoonaa euroa sisältäen:

- Ståhlberginkatu 4C julkisivurappausten korjauksia, 0,5 miljoonaa euroa.
- Ståhlberginkatu 8, Lahti, perusparannus, 2,0 miljoonaa euroa (koko hanke 8,3 milj. euroa vuosina 2023-2025).
- Vipusenkatu 5, Lahti, Auto- ja logistiikka-alan uudisrakennus, 3,35 miljoonaa euroa (koko hanke 8,87 milj. euroa vuosina 2024 – 2027).
- Vipusenkatu 5, alueinfran järjestelyt, louhinta ja kuljetusalan harjoituskentän rakentamisen 1. vaihe, 0,65 miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta

Kuntayhtymä on maksanut kaikki pankkilainansa pois toukokuussa 2023. Lainannostoa ei ole budjetoitu kaudelle 2025-2027.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Talousarvion 2025 vaikutus kassavaroihin on –1,8 miljoonaa euroa. Kauden lopussa vuonna 2027 kassavarojen ennustetaan olevan 20,6 miljoonaa euroa (107 päivän maksuvalmius). Vuodesta 2019 alkaen saavutettu ylijäämä on kutakuinkin kuntayhtymän kassavaroissa. Saavutettua ylijäämää ja maksuvalmiutta voidaan käyttää harkitusti ainakin tämän vuosikymmenen aikana koulutuksen hyväksi kattamaan osin käyttötalouden haasteita kuin investointien rahoittamista.

Talousarvion keskeiset tunnusluvut ovat alla olevassa taulukossa:

	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Talousarvio *	Talousarvio	MUUTOS
	2022	2023	2024	2025	25-24
Toimintatuotot	65 968 710	67 513 585	70 317 360	66 070 981	-6,0 %
Opiskelijavuodet	6 067	6 032	5 892	5 567	-5,5 %
Valtionosuusrahoitus	60 263 209	61 965 003	64 644 146	62 469 029	-3,4 %
Henkilöstömäärä, htv teoreettinen	681	660	640	630	-1,6 %
Vuosikate	10 407 809	8 578 311	9 238 724	5 806 499	-37,2 %
Vuosikate %	15,8 %	12,7 %	13,1 %	8,8 %	-33,1 %
Suunn.mukaiset poistot	7 099 126	7 121 395	7 444 150	7 153 100	-3,9 %
Vuosikate/poistot	146,6 %	120,5 %	124,1 %	81,2 %	-34,6 %
Tilikauden tulos	2 961 340	2 157 630	2 482 274	-1 386 601	-155,9 %
Kiinteistöinvestoinnit	1 748 996	4 568 296	7 060 000	6 500 000	-7,9 %
Irtaimistoinvestoinnit	972 547	1 544 168	1 519 000	1 054 200	-30,6 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	6 500	0	0	-
Investoinnit, brutto	2 721 543	6 112 464	8 579 000	7 554 200	-11,9 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41 870	56 977	0	0	-
Investointien tulorahoitus	382,4 %	140,3 %	107,7 %	76,9 %	-28,6 %
Toiminnan ja investointien kassavirta	6 844 310	3 133 794	1 347 424	-1 787 701	-232,7 %
Lainakannan muutokset	-1 052 630	-3 367 639	0	0	-
Korolliset lainat 31. joulukuuta	3 367 639	0	0	0	-
Rahoitustuotot ja -kulut	574 664	757 180	727 700	303 400	-58,3 %
Kassavarojen muutos	5 312 170	3 193 944	1 256 124	-1 787 701	-242,3 %
Kassavarat 31.12.	19 510 129	22 704 073	24 051 497	22 263 796	-7,4 %
Ylijäämät taseessa	44 721 053	47 633 091	50 896 797	50 267 203	-1,2 %

* Sisältää talousarviomuutosesityksen 2024 (Yhtymäkokous 19.11.2024)

Toimitusjohtaja:

Hallitus hyväksyy osaltaan Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025 - 2027 ja talousarvion vuodelle 2025 (liite 2) ja saattaa sen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi. Talouden sitovat tavoitteet vuodelle 2025 esitetään hyväksyttäväksi seuraavasti:

Talousarvion yhteenveto ja sitovuustasot

Sisältää ulkoiset erät

1 000 euroa

	Sitovuus ¹⁾	Tuloarviot 2025
KÄYTTÖTALOUSOSA (toimintakate)		
- Valtionosuus	B	61 704
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	N	-40 037
- Kuntayhtymäpalvelut	N	-16 164
Käyttötalouden yhteensä		5 503
TULOSLASKELMAOSA (rahoitustuotot ja -kulut, muut erät)		
- Korkotulot	B	320
- Muut rahoitustulot	B	1
- Korkomenot	B	0
- Muut rahoitusmenot	B	-18
- Satunnaiset erät	B	-40
Tuloslaskelmaosa yhteensä		263
INVESTOINTIOSA		
Irtaimisto		
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	N	-759
- Kuntayhtymäpalvelut	N	-295
Kiinteistöinvestoinnit	N	-6 500
Investointiosa yhteensä		-7 554
RAHOITUSOSA (kassavirtaan vaikuttavat erät)		
Lainakannan muutokset		
- Pitkäaikaisien lainojen lisäykset	B	0
- Pitkäaikaisien lainojen vähennykset	B	0
- Lyhytaikaisien lainojen muutos	N	0
Rahoitusosa yhteensä		
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-1 788

¹⁾ N = sitovuus nettotuloarvio, B = bruttotuloarvio

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 19.11.2024
75/02.02.02/2024

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous merkitsee tiedokseen jäsenkunnilta saadut lausunnot Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025-2027 ja talousarviosta vuodelle 2025. Jäsenkuntien lausunnot ovat esityslistan liitteenä nro 3.

Yhtymäkokous hyväksyy Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 ja talousarvion vuodelle 2025 esityslistan liitteenä nro 4 mukaisesti.

Päätös:

